

Stiftelsen för kristen skolverksamhet

Lars.brandstrom@brandstromska.se

Rektorn vid Brandströmska skolan Nylöse

Maria.flising@brandstromska.se

Beslut för grundskola med särskoleelever

efter tillsyn av Brandströmska skolan Nylöse
i Göteborgs kommun

Tillsyn i Brandströmska skolan Nylöse

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Brandströmska skolan Nylöse besöktes av Skolinspektionen den 31 maj och 4 juni 2012.

Fakta om skolan

Brandströmska skolan Nylöse är en fristående konfessionell skola som ligger i Gamlestaden i Göteborgs kommun. Huvudman för skolan är Stiftelsen för kristen skolverksamhet. Skolöverstyrelsen godkände den 15 april 1991 den dåvarande huvudmannen Stiftelsen Göteborgs Bibelcenter för fullgörande av skolplikt i årskurserna 1-3. Skolverket godkände skolan som en fristående grundskola för årskurserna 4-9 genom beslut (dnr 1991:1264) den 30 januari 1992. Skolverket godkände skolan som en fristående grundsärskola för förskoleklass och årskurs 1-10 genom beslut (dnr 2000:2888) den 31 januari 2001.

Skolan vilar på evangelisk kristen grund, vilket bland annat tar sig uttryck i morgonsamlingar med bön och skolans val som är kristendomskunskap.

Skolan har genom åren bedrivit sin verksamhet på olika platser. Sedan läsåret 1999/00 bedriver man verksamheten i Nylöseskolans lokaler i Gamlestaden. Skolans upptagningsområde är hela Göteborg och på senare år kommer en majoritet av skolans elever från de nordöstra delarna av staden. Skolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 samt fritidshem. Vid tillsynsbesöket fanns 19 elever i förskoleklassen och 263 elever i årskurs 1-9. På skolan finns också en elev inskriven i grundsärskolan. Verksamheten är åldershomogent uppbyggd med två klasser per årskurs (med undantag för årskurs 2 och 5 som vardera består av en klass). Skolans lärare är indelade i fyra arbetslag, förskoleklass – årskurs 3, årskurs 4-6 samt två arbetslag för årskurs 7-9.

Skolan leds av en rektor som också är rektor för Brandströmska skolan Backa. På skolan finns även två biträdande rektorer. Rektor har det övergripande ansvaret för all personal. De två biträdande rektorererna ansvarar bland annat för schemaläggning, vikarieanställningar, utveckling av informations- och kommunikationsteknik, rastvärdsschema och tjänstledigheter. Skolans elevhälsa består av två specialpedagoger, kurator, skolsköterska och skolpsykolog. Skolan har också tillgång till skolläkare.

Brandströmska skolan Nylöse redovisar måluppfyllelsen i årskurs 3, 5 och 9 för de senaste tre läsåren. Läsåret 2010/11 klarade 77 procent av eleverna i årskurs 3 kunskapsmålen i svenska som andraspråk och 60 procent klarade kunskapsmålen i matematik (från och med läsåret 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9). Skolans redovisning av måluppfyllelsen i de

olika ämnena i årskurs 5 läsåret 2010/11 visar att elevernas måluppfyllelse i de olika ämnena varierar mellan 89 procent och 100 procent. Samma läsår varierade elevernas måluppfyllelse i de olika ämnena i årskurs 9 mellan 96 och 100 procent.

År 2011 nådde högst¹ 60 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån i de nationella ämnesproven i matematik, enligt Skolverkets officiella statistik. I ämnet svenska som andraspråk var det högst 77 procent av alla elever som klarade kravnivån. Under läsåret 2010/11 var de nationella ämnesproven i årskurs 5 inte obligatoriska och skolan valde att inte delta i dessa. Vid det nationella ämnesprovet för engelska under läsåret 2010/11 i årskurs 9 nådde 96 procent av eleverna kravnivån för samtliga delprov. Samma läsår nådde 53 procent av eleverna i årskurs 9 kravnivån för samtliga delprov i matematik. Detta var en minskning från 97 procent från föregående läsår. I ämnesproven i fysik nådde 79 procent av eleverna kravnivån för samtliga delprov och i svenska 67 procent under läsåret 2010/11. Av de resultat som skolan rapporterat in till Skolverket via SCB framgår att med få undantag deltog samtliga elever i de nationella ämnesproven i matematik och engelska under läsåret 2010/11 men att endast hälften av eleverna deltog i de nationella ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk. Att få elever deltog i dessa prov beror enligt rektor på att skolan felaktigt rapporterat in resultaten till SCB.

I Skolverkets officiella statistik framgår att det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 de senaste fem åren varierat mellan 208 och 236 i årskurs 9. Det genomsnittliga meritvärdet på skolan i årskurs 9 år 2011 var 236. Motsvarande siffra för riket var 211. År 2011 nådde cirka 91 procent av avgångseleverna målen i samtliga ämnen och cirka 93 procent blev behöriga till yrkes- och högskoleförberedande gymnasieprogram.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan måste vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

¹ Då de nationella ämnesproven består av flera delprov refererar begreppet "högst" till det delprov i ett ämne som eleverna i årskursen klarade minst bra. I och med att samtliga delprov ska vara godkända för att en elev ska klara kravnivån i ett ämne som helhet är denna procentsiffra därför den "högsta" möjliga andelen elever som kan ha klarat kravnivån.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Brandströmska skolan Nylöse visar att skolan har ett stort antal brister avseende den utbildning som skolan erbjuder. Bristerna är kopplade till en rad områden som Skolinspektionen bedömer vid tillsynen.

Skolinspektionen bedömer att rektor inte tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas och ser till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls. En förklaring till att skolan idag inte ger alla elever möjlighet att klara kunskapskraven i alla ämnen kan bland annat relateras till att skolan har ett bristande systematiskt kvalitetsarbete på grupp- och skolnivå. Skolinspektionen vill betona vikten av ett fungerande kvalitetsarbete i syfte att skaffa sig en resultatförståelse för att kunna sätta sig in och utvärdera åtgärder i syfte att höja kunskapsresultaten och för att ge alla elever möjlighet att klara kunskapskraven i alla ämnen.

Ytterligare en brist som kan kopplas till elevernas måluppfyllelse är skolans brister avseende särskilt stöd till elever som riskerar att inte klara kunskapskraven. Skolan ger inte eleverna särskilt stöd i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till då det framkommer att man skriver fram åtgärder i åtgärdsprogrammen som inte verkställs. Skolinspektionen bedömer det som allvarligt att skolan inte sätter in adekvata stödåtgärder och att eleverna inte får det särskilda stöd som kartläggningen visat att de behöver. Det är också viktigt att skolan ser till att elever som är i behov av studiehandledning på modersmål får det stöd de har rätt till.

Vidare kan måluppfyllelsen också påverkas av att många elever på skolan får undervisning av lärare som undervisar i ämnen de inte är behöriga i. Skolinspektionen konstaterar under tillsynen att nära nog samtliga lärare på skolan undervisar i ett eller flera ämnen där de saknar ämnesbehörighet. Det har också framkommit både i intervjuer och i Skolinspektionens enkäter att alla lärare inte har en tillräckligt hög tilltro till elevernas förmåga. Skolinspektionen bedömer att det är viktigt att lärarna stärker elevernas vilja att lära och har tillit till elevernas förmågor samt anpassar undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Det är också viktigt att skolan ger eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Ett angeläget område som skolans huvudman måste åtgärda är att skolan måste säkerställa att undervisningen är saklig och allsidig och att det inte förekommer konfessionella inslag i undervisningen.

I Skolinspektionens intervjuer med eleverna i samtliga årskurser framkommer inget annat än att en majoritet av eleverna känner sig trygga på Brandströmska skolan Nylöse. Dock framför vissa elever att det ibland förekommer bråk och

mobbing på skolan. Skolan bedriver ett kontinuerligt värdegrundsarbete med klassmöten, rastvärdar och årliga enkäter för att utvärdera den sociala miljön på skolan. Av skolans egen enkät framgår att många elever uppfattar rasterna som stökiga och att det relativt ofta händer att elever använder kränkande skällsord som anspelar på sexuell läggning och etnicitet. Skolan har skrivit fram de förebyggande åtgärder som man kommer vidta för att komma tillrätta med problemen. Som exempel kan nämnas att skolan kommer att arbeta med ett temaarbete om etnicitet, bjuda in människor med olika kulturella bakgrunder samt låta eleverna få träna sig i konflikthantering.

I Skolinspektionens enkät² till elever i årskurs 5 och 9 erhåller Brandströmska skolan Nylöse ett lägre genomsnittligt index avseende trygghet i jämförelse med samtliga deltagande skolor.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen för kristen skolverksamhet att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 november 2012 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Undervisningen är saklig och allsidig och skolan är öppen för skilda uppfattningar och uppmuntrar att de förs fram.

² Inför tillsynsbesöket skickar Skolinspektionen ut enkäter till de skolor som ingår i tillsynen där frågor ställs till elever, vårdnadshavare och lärare. I Skolinspektionens enkät redovisas ett indexvärde för den enskilda skolan som jämförs med samtliga skolor som ingått i enkätomgången. Skolan jämförs alltid med ett stort urval av skolor i hela landet som inspekteras under samma tid.

- Undervisningen är icke-konfessionell, liksom utbildningen i övrigt. Vid fristående grundskolor och grundsärskolor är deltagande i konfessionella inslag frivilligt.
- Undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.
- Lärarna ger uttryck för att de stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan.
- Lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Rektorn har beslutat hur utbildningen ska läggas upp utifrån den enskilde elevens förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Motivering

Konfessionella inslag i undervisningen

Enligt skollagen ska undervisningen vid fristående skolor vara icke-konfessionell. Utbildningen i övrigt får ha en konfessionell inriktning. Deltagandet i konfessionella inslag ska vara frivilligt.

I en skrivelse till Skolinspektionen redogör rektor för skolans konfessionella inslag. Av denna framgår att alla årskurser har morgonsamling under tio minuter i början på skoldagen. Under morgonsamlingen ingår bön och eventuell bibelläsning. Enligt rektor ska alla elever delta i morgonsamlingarna men att det är uttalat att det är frivilligt att delta i bönen. I en del klasser har man valt att förlägga morgonsamlingen efter det att eleverna arbetat med en startuppgift. Vidare framgår av rektors skrivelse att morgonsamlingarna ligger utanför timplanen men genomförs under första lektionen på dagen. I samtal med eleverna i årskurs 7-9 framkommer att eleverna uppfattar morgonsamlingen som obligatorisk, detta eftersom samlingen är inbäddad under första lektionen på dagen samt att lärarna har en genomgång av skoldagen innan bönen. Vissa elever är också kritiska till att några lärare "tar halva lektionen till att predika" och att morgonsamlingarna går över på lektionstid i exempelvis matematik och svenska. Eleverna framför också att om man kommer sent till morgonsamlingarna så stänger vissa lärare dörren och man får sen ankomst. De blir insläppta först efter det att morgonsamlingen är avslutad. Att morgonbönen inleder lektionen bekräftas under Skolinspektionens besök på skolan. Skolinspektionen deltog i två morgonsamlingar. Läraren börjar med att gå igenom upplägget för skoldagen. Därefter inleder läraren en gemensam bön tillsammans med eleverna. I samtal med lärarna framkommer att det råder en oklarhet kring vad som är frivilligt och inte frivilligt vad avser morgonsamlingarna. Det framkommer

också att en del lärare inte har morgonsamlingar med sina elever. I samtal med eleverna framkommer också att det finns inslag i skolans val, kristendoms-kunskap, som av vissa elever uppfattas vara av bekännande karaktär (se vidare stycket om allsidighet och saklighet längre ner). Enligt skolan är det vårdnads-havare som avgör om eleven ska delta vid bönen eller inte.

Skolinspektionens samlade bedömning är att undervisningen inte är icke-konfessionell. Följande brister utgör tillsammans grund för detta ställningsta-gande. Eleverna på skolan deltar i morgonsamlingar med bön som ofta utgörs som en del av elevernas undervisningstid. Morgonsamlingen kan inte anses vara frivillig då elever som inte deltar får frånvaro. Det är inte heller vårdnads-havare som ska bestämma om eleven ska delta vid bönen. Deltagande vid bön ska alltid vara frivilligt för den enskilde eleven oavsett ålder eller vårdnadsha-vares önskan. Dessutom är vissa inslag av skolans val av bekännande karaktär, vilket inte får förekomma. Verksamheten uppfyller därmed inte författningar-nas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Allsidighet och saklighet

Enligt skollagen ska det för skolformerna gälla en läroplan som ska ange ut-bildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för utbildningen. Enligt läroplanen för grundskolan ska skolan vara öppen för skilda uppfatt-ningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av per-sonliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Vidare ska lärarna, enligt läropla-nen, samordna undervisningen i olika ämnesområden så att eleverna får möj-lighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Av skolans timplan framgår att eleverna i årskurs 1-9 har kristendoms-kunskap som skolans val. I samtalet med eleverna i årskurs 7-9 framkommer att skolan under vårterminen slagit ihop de olika timmarna för skolans val till tre helda-gar. Under dessa dagar besöker eleverna bland annat kyrkor och andra försam-lingslokaler. Eleverna nämner att det finns icke-kristna elever som avstått från deltagande då de uppfattat att dessa besök innehåller inslag som är av bekän-nande karaktär. Läraren ska då ha påtalat för eleverna att närvaro under dessa dagar är viktig då kristendoms-kunskap kan komma att räknas in i religionsbe-tyget. Skolinspektionen har tagit del av skolans egen kursplan för ämnet kris-tendoms-kunskap. Av denna framgår "vad eleverna ska kunna efter skolår nio", så som att "vara bekant med bibeln", "kunna bönen Fader vår och ha reflek-te-rat över innebörden i dess olika delar", "kristendom i praktiken, att få pröva på deltagande i något slags hjälparbete eller annat utåtriktat arbete". I samtal med lärarna för årskurs 7-9 framkommer att det är skolpastorn som undervisar i

kristendomskunskap. Skolpastorn är inte ämnesbehörig i ämnet religionskunskap. Det framkommer också att religionslärarna i årskurs 7-9 på skolan inte deltar i den gemensamma planeringen kring kristendomskunskap och inte heller har någon avstämning med skolpastorn kring bedömningen av eleverna i ämnet religionskunskap. Lärarna som undervisar i religionskunskap uppger att de saknar information kring utformningen av kristendomskunskap från skolans ledning då de i dagsläget inte deltar i utformningen och upplägget av ämnet.

Skolinspektionens samlade bedömning är att undervisningen inte är allsidig och saklig. Följande brister utgör tillsammans grund för detta ställningstagande. Formuleringarna i skolans egen kursplan för ämnet kristendomskunskap kan svårligen förenas med den värdegrund och de allmänna mål som anges i läroplanen när det gäller saklighet och allsidighet i utbildningen. Elever har avstått från deltagande i ämnet kristendomskunskap då de uppfattat att undervisningen innehållit inslag av bekännande karaktär. Skolpastorn bedriver undervisningen i kristendomskunskap trots att skolan har behöriga religionslärare att tillgå. Religionslärarna deltar heller inte i utformningen och upplägget av kristendomskunskap, en fördjupning av ämnet religionskunskap, vilket i sin tur visar på att lärarna inte alltid samordnar ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Tillit till elevens förmåga och samverkan kring utbildningsmålen

Enligt läroplanen ska lärarna samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge eleverna överblick och sammanhang. Vidare ska lärarna stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan samt anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Enligt skollagen ska huvudmannen för utbildningen avgöra om en elev som tas emot i grundsärskolan huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden. Rektor får besluta att en elev ska läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner, om eleven har förutsättningar för det.

I intervjuer med lärare i årskurs 1-6 framkommer att alla lärare inte samverkar med varandra för att nå utbildningsmålen. Lärarna i arbetslaget för årskurserna 4-6 framför att de upplever att det är sällan de har tid att ha en gemensam planering kring upplägget i undervisningen. Allt för mycket tid går till att diskutera enskilda elevers stödbehov. En stor del av eleverna på skolan får undervisning i ämnet modersmålsundervisning av lärare vars tjänster skolan köper in från Språkcentrum. I samtalet med elevhälsan framkommer att avsaknaden på samverkan mellan skolans lärare och modersmålslärarna är en brist och att

man gärna sett samarbetet utökas. Även i samtal med rektor framkommer att man gärna sett ett utökat samarbete mellan skolans lärare.

På Brandströmska Skolan Nylöse finns elever som är inskrivna i grundsärskolan och som läser integrerat i grundskolan. I samtal med lärarna framkommer att eleverna läser efter grundskolans kursplan i vissa ämnen då man bedömer att de klarar av att nå kunskapskraven för grundskolan i dessa ämnen. Det framkommer också att grundsärskoleeleverna ibland läst efter grundskolans kursplan men då läraren uppmärksammat att eleverna inte kommer att nå kunskapskraven för grundskolan har man valt att bedöma eleverna utifrån grundsärskolans kunskapskrav. I samtal med lärare framkommer att det inte framgår av elevernas individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen huruvida eleverna läser utifrån grundskolans eller grundsärskolans läroplan. Vidare framkommer i samtal med rektor att det inte finns något beslut av vilket det framgår kring vilka ämnen eleverna läser i grundskolan respektive grundsärskolans kursplan.

I samband med intervjuer och samtal med eleverna i årskurs 7-9 framkommer att undervisningen inte alltid präglas av att lärarna har tilltro till elevernas förmåga. Eleverna ger exempel på situationer då lärarna visat på att de inte har höga förväntningar på eleverna. En lärare ska ha lämnat ut ett prov till en elev och sagt "Gör bara de här två uppgifterna, du behöver bara klara Godkänt". En annan lärare ska i ämnet matematik vid provtillfällen lämnat ut ett extra provpapper till de elever som läraren bedömde har möjlighet att klara högre betyg än Godkänt. De elever som läraren inte bedömde klara ett högre betyg fick således ingen möjlighet att nå högre betyg, något som eleverna upplevde som utpekande. En elev uttrycker "Då tappar man lite självförtroende också och då vill man inte fråga mer". I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 9 erhåller Brandströmska skolan Nylöse väsentligt lägre resultat än samtliga deltagande skolor avseende tillit till elevens förmåga och utmaningar. I samtal med lärarna uppger vissa lärare att det finns många lärare som har låga förväntningar på många elever. Exempel som lärarna tar upp är att det finns för många "lätt-versioner" av läroböcker och att det lätt händer att man tappar bort de elever som har lätt för att klara sina uppgifter. Några lärare uttrycker att de känner sig frustrerade över att de inte räcker till för alla elever och att stor del av energin går åt utåtagerande elever. Lidande blir de övriga eleverna i klassen. I samtal med rektor framkommer att det ibland finns en inställning från lärarna gentemot eleverna som inte alltid präglas av tilltro till elevernas förmåga.

Utredningen visar att lärarna inte alltid samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge eleverna överblick och sammanhang. Som exempel finns arbetslag som sällan samverkar med varandra kring frågor som rör elevernas utbildningsmål. Av utredningen framgår att rektor inte har beslutat om hur utbildningen ska läggas upp utifrån den enskilde elevens för-

utsättningar att tillgodogöra sig utbildningen i grundsärskolan. Från och med innevarande läsår finns det kunskapskrav i grundsärskolan för årskurs 6 och 9 och i inriktningen träningsskola finns det kunskapskrav för ämnesområdena i årskurs 9. Skolan måste pröva vilka förutsättningar eleven har att tillgodogöra sig utbildningen när eleven tas emot vid skolan och rektor ska utifrån detta fatta beslut om hur elevens utbildning ska läggas upp. Utredningen visar också att alla lärare inte alltid har tillit till att eleverna i grundskolan ska lyckas och att undervisningen inte alltid anpassas efter elevernas behov. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 4 § andra stycket, 1 kap. 6–7 §§, 1 kap. 11 § första stycket, 3 kap. 3 § första meningen, 4 kap. 5 § skollagen

Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 1, Grundläggande värden, Saklighet och allsidighet samt Skolans uppdrag/ Lpo 94, avsnitt 1, Grundläggande värden, Saklighet och allsidighet samt Skolans uppdrag

Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 2.2 / Lpo 94 avsnitt 2.2

Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011, avsnitt 2.8 / Lpo 94, avsnitt 2.8

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Enligt skollagen ska barnets åsikter tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad, och barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med den planering av verksamheten som föreskrivs. Eleverna ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. I läroplanen för grundskolan framgår att lärarna ska ge eleverna ett reellt inflytande på undervisningens innehåll, arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad.

Av Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 9 vid Brandströmska skolan Nylöse framgår att cirka 8 av 10 elever anser att det helt eller delvis bara är lärarna som bestämmer hur eleverna ska arbeta under lektionerna. Att det ofta ser ut på det viset bekräftas i Skolinspektionens samtal med eleverna. Några elever uppger att de sällan har inflytande på undervisningen, arbetsformer och innehåll medan andra framför att de ibland kan få vara med och bestämma arbetsformer. Vissa av eleverna framför också att de sällan har formella demokratiska samråd så som elevråd eller klassråd. Enligt eleverna ska de ha elevråd var tredje vecka men att det var länge sedan de hade senaste mötet. Av de elever som deltar vid elevrådsmöten framgår att deras förslag på förändringar inte tas på så stort allvar. Eleverna ger exempel på elevrådsförslag som realiserats först efter många år. Det framgår också att eleverna i varierande utsträckning har klassråd. Vidare uppger några eleverna att kompisstödjarmötet är det enda mötet de känner till som hålls med viss regelbundenhet. I skolans verksamhetsredogörelse framhåller rektor också elevinflytandet som ett förbättringsområde på skolan och i fritidshemmets kvalitetsredovisning framgår att barnens delaktighet i planeringen av verksamheten är ett mål som inte uppfyllts under föregående läsår. I samtlig dokumentation som Skolinspektionen tagit del av vid skolan framgår inte att skolan har en planering för att ge eleverna ett ökat inflytande utifrån ålder och mognad.

Av utredningen framgår att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över undervisningen. Utformningen av inflytandet anges inte i planeringen av verksamheten och skolan saknar därmed en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Alla elever på skolan har heller inte ett tydligt reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen

Lgr 11 och Läroplan för grundskolan 2011, avsnitt 1, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 och avsnitt 2.8 / Lpo 94, avsnitt 1, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 och avsnitt 2.8

Trygghet och studiero

Bedömning

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler har utarbetats under medverkan av eleverna samt följs upp vid skolenheten.

Motivering

Enligt skollagen ska det för varje skolenhet finnas ordningsregler. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsreglerna.

Det framkommer i samtal med rektor, lärare och elever att eleverna årligen är med och utarbetar skolans ordningsregler. Cirka sju av tio elever i årskurs 9 uppger i Skolinspektionens enkät att de inte får vara med och bestämma om skolans trivsel- och ordningsregler. Även i årskurs 5 svarar eleverna under riksgenomsnittet för samtliga undersökta skolor på frågan avseende om de varit delaktiga i utformningen av skolans trivsel- ordningsregler. På skolan finns ordningsregler som är utformade som ett kontrakt som elev och elevens målsman skriver under. Enligt eleverna får de ordningsreglerna i början av varje läsår för underskrift av elev och målsman. Samtliga elever svarar att de inte har varit med i utformningen av skolans ordningsregler. I samtal med lärare och rektor uppges att eleverna inte har varit med och påverkat skolans ordningsregler.

Utredningen visar att det på skolan saknas rutiner för hur man ska involvera eleverna avseende utarbetandet (revidering och uppföljning) av skolans ordningsregler. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa denna brist.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Om det, enligt skollagen, inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig personal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befa-

ras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsa, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visa att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp, enskilt, i en särskild undervisningsgrupp eller i form av anpassad studiegång får rektor inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Vidare ska, enligt skolförordningen, en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

I samtal med lärare och rektor framkommer att det vid skolan finns elever som har sådana brister i det svenska språket att eleven borde få eller få mer studiehandledning på sitt modersmål än vad som är fallet.

På skolan upprättas åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd. Det framgår i samtal med rektor att beslutanderätten kring åtgärdsprogrammen delegerats till samtliga lärare på skolan. Det är den enskilde läraren som upprättar åtgärdsprogram och vid behov tar hjälp av specialpedagogen på skolan. I samtal med lärare framkommer att det finns en osäkerhet kring arbetet med särskilt stöd och upprättandet av åtgärdsprogram. Bland annat framför lärarna att det råder en otydlighet kring arbetet vid uppföljning och utvärdering. Lärarna framför också att de känner sig osäkra på vad som är särskilt stöd och vad som är individualisering av undervisningen. Även i samtal med elevhälsan framkommer att lärarna i varierande grad känner sig bekväma i att bedöma när en elev har behov av särskilt stöd. Det framgår också att det inte finns något samarbete i arbetslaget och mellan lärarna i arbetet kring att upprätta åtgärdsprogram för elever och i att ge eleverna särskilt stöd.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anger inte tydligt vilka behov eleven har. Exempelvis är flera av de behov som är framskrivna snarare att betrakta som åtgärder. I åtgärdsprogrammen har skolan skrivit fram lång- och kortsiktiga mål för eleven. Exempelvis kan målet för en elev vara "Att det fungerar bra för NN på alla lektioner." I åtgärdsprogrammen saknas också ofta en koppling mellan elevens behov och skolans insatser utifrån målen i kursplanerna och i läroplanen. Exempel på åtgärder som skrivs fram på individnivå är "Eleven behöver repetera hemma och göra läxor för att utöka sina kunskaper". Tid för uppföljning och utvärdering är framskrivet i samtliga åtgärdsprogram, men hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas saknas i samtliga program som Skolinspektionen tagit del av. Samtliga saknar också överklagandehänvisning.

I samtal med lärarna framkommer att det händer att åtgärder skrivs fram i åtgärdsprogrammen som inte verkställs och att det kan förekomma att man skriver fram åtgärder utifrån resurser snarare än utifrån elevens behov. Detta bekräftas även i samtal med elevhälsan som framför att de åtgärder som framförallt skrivs fram på organisationsnivå kan bli en "önskelista". Vidare uppger rektor att alla elever i dagsläget inte får det särskilda stöd de har rätt till.

Utredningen visar att särskilt stöd inte ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till, då elever inte får det särskilda stöd de behöver. Av utredningen framgår också att det ibland i åtgärdsprogrammen skrivs fram åtgärder som inte genomförs. Vidare visar utredningen att åtgärdsprogrammen inte alltid anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp och utvärderas. Elever får heller inte studiehandledning på modersmålet i den utsträckning behoven anger. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8–10 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Nationella ämnesprov används som ett stöd för rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.
- Eleverna informeras om grunderna för betygssättningen.
- De skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Enligt skollagen ska eleverna informeras om grunderna för betygssättningen. Enligt skolförordningen ska nationella ämnesprov användas för att bedöma elevernas kunskaper i

förhållande till kunskapskraven och, i årskurs 9, även som stöd för betygsättning.

I dokumentstudier av de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen på skolenheten framgår att dessa är av varierande kvalitet. I den individuella utvecklingsplanen framgår inte alltid tydligt vilka insatser skolan ska sätta in för att eleven ska nå kunskapskraven. Skrivningarna är ibland generella, exempelvis anges att "Skolan ska se till att det alltid är arbetsro". De skriftliga omdömen beskriver inte alltid elevens kunskapsutveckling i förhållande till kursplanens kunskapskrav. Ibland refererar omdömena till elevens aktivitet och engagemang utan direkta kopplingar till målen för utbildningen och i andra fall anges vad eleven har arbetat med men inte vilka kunskaper eleven utvecklat.

I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 9 uppger endast cirka 5 av 10 elever att lärarna berättar hur det går för dem i deras ämnen. I samtal med eleverna i årskurserna 7-9 framkommer att vissa elever upplever att de i begränsad utsträckning får veta hur det går för dem i vissa ämnen. Eleverna uttrycker att de blivit "chockade" när de fått betygen då de inte tidigare fått veta hur de bedömts i vissa ämnen. Vidare uppger eleverna att i ämnena hem- och konsumentkunskap och idrott och hälsa fick samtliga elever samma betyg som under föregående läsår. Detta på grund av att lärarna varit sjukskrivna och att några lektionstillfällen utgått. Enligt rektor har dock lektionerna letts av olika vikarier. I idrott och hälsa har enligt eleverna flera olika vikarier varit ersättare för ordinarie lärare. Mot bakgrund av detta har man enligt eleverna bedömt att det inte funnits tillräckligt med underlag för att göra en rättvisande betygsättning av eleverna. Avseende detta uttrycker eleverna "man inte har fått chansen att höja sig". Detta bekräftas också av elevernas skriftliga omdömen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 9 av vilket det framgår "Eftersom vi inte haft så många lektionstillfällen i hkk hittills (2-4 gånger) har jag svårt att göra en rättvis bedömning i dagsläget".

Det framgår av Skolverkets officiella statistik att skolan under de senaste åren (2009-2011) har satt högre slutbetyg i årskurs 9 än vad provbetyget från de nationella ämnesproven i matematik indikerat. År 2011 fick cirka 81 procent av eleverna i årskurs 9 ett högre slutbetyg än provbetyg, vilket kan jämföras med motsvarande siffra för riket på cirka 27 procent. År 2011 fick cirka 17 procent av eleverna i årskurs 9 ett lägre slutbetyg än provbetyg, vilket kan jämföras med motsvarande siffra för riket på cirka 8 procent. I skolans verksamhetsredogörelse framkommer att rektor är medveten om den stora skillnaden mellan nationella prov och betyg i matematik. Enligt rektor kan skillnaden bero på brister avseende lärarbehörighet samt brister i kvalitén vad gäller uppföljning och utvärdering av arbetet med de nationella proven på skolan. I samtal med lärarna framkommer att de är medvetna om att det har förekommit att lärarna varit "generösa" med betygen i matematik. Enligt lärarna kan det bero på att vissa

lärare upplever att eleverna har lägre tilltro till sig själva i ämnet matematik och det i sin tur leder till att lärarna upplever att "så här många underkänt kan jag inte ge".

Av utredningen framgår att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömena inte alltid beskriver elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål/kunskapskraven i grundskolan samt att eleverna inte alltid informeras om grunderna för betygsättningen. Av utredningen framgår också att alla lärare inte använder sig av de nationella ämnesproven som ett stöd för rättvis och likvärdig bedömning och betygsättning, då det framkommer att särskilt elevernas betyg i ämnet matematik, och viss utsträckning även elevernas betyg i engelska, i anmärkningsvärt hög utsträckning avviker från resultaten på de nationella ämnesproven i respektive ämne. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 15 § skollagen

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls och kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

I samtal med lärare framkommer att lärarna följer upp elevernas resultat på individnivå av respektive lärare men att det saknas analyser av elevernas resultat på skolnivå. Enligt lärarna ägnas stora delar av de veckovisa konferenserna

till att diskutera enskilda elevärenden. Enligt rektor sker också implementering av den nya skolreformen varannan vecka. Vidare uttrycker lärarna och rektor att arbetet med att analysera och utvärdera utbildningen på övergripande nivå behöver förbättras och lyftas på strateginivå.

I skolans verksamhetsredogörelse har en sammanställning gjorts av elevernas resultat i årskurs 3, 5 och 9 samt andelen elever som nått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 3, 5 och 9. Av verksamhetsredogörelsen framgår att det finns brister i hur skolan sammanställer elevernas resultat. Exempelvis framgår att 77 procent av eleverna i årskurs 3 nådde de nationella målen i svenska som andraspråk år 2011 och inga elever bedömdes i ämnet svenska. Men av sammanställningen för de nationella ämnesproven i årskurs 3 framgår att 90 procent av eleverna nådde målen i de nationella ämnesproven i svenska och inga elever bedömdes i ämnet svenska som andraspråk. I årskurs 9 fanns elever som läste svenska som andraspråk år 2010 och 2011 men av sammanställningen av de nationella ämnesproven framgår inte att eleverna under dessa år bedömts i svenska som andraspråk. I samtal med rektor framkommer att det tidigare år inte gjorts sammanställningar av elevernas resultat och att man hittat nationella prov i svenska som andraspråk som inte inrapporterats till Skolverket. Vidare framgår av rektor att det inte finns någon ordentlig rutin och kontroll hos skolan hur inrapporteringen görs och hur elevernas resultat sammanställs.

I skolenhetens kvalitetsarbete ("Lokal arbetsplan 2011/12") finns utvecklingsområden dokumenterade och dessa följs upp genom en utvärdering. Dock framgår inga sammanställningar av skolans kunskapsresultat eller resultat från andra nationella mål. Inte heller finns det några dokumenterade analyser i kvalitetsarbetet av skolans resultat och arbete som leder fram till en planering eller utvecklingsmål.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Detta eftersom det saknas ett kvalitetsarbete för skolenheten som består i kartläggning, planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Som en följd av de brister som finns i det systematiska kvalitetsarbetet saknas därför viktiga underlag, till exempel analyser och utvärderingar av det pedagogiska arbetet, elevers resultat och värdegrundsarbetet, för att kunna bedriva ett effektivt arbete för att identifiera eventuella utvecklingsbehov. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa dessa brister.

Författning

4 kap. 4 § skollagen

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Rektorn har beslutat om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut som följer av författningarna.
- Rektorn har försäkrat sig om att den som uppgifter överlåts till har tillräcklig kompetens och erfarenhet.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor besluta om sin enhets inre organisation och i övrigt fatta de beslut som följer av författningarna. Enligt skolförordningen beslutar rektorn om undervisning för en elev i svenska som andraspråk. Enligt skollagen får rektor uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i de frågor som författningarna medger. Beslut om åtgärdsprogram kan delegeras till annan än rektor om detta beslut inte innebär undervisning i annan elevgrupp eller enskilt, eller beslut om anpassad studiegång.

En majoritet av eleverna på Brandströmska skolan Nylöse läser efter kursplanen i svenska som andraspråk. I samtal med rektor framkommer att det saknas rektorsbeslut om vilka elever som läser efter kursplanen i svenska som andraspråk.

Vid Brandströmska skolan Nylöse har rektor delegerat rätten att fatta beslut om åtgärdsprogram till samtliga lärare. Det har enligt rektor inte gjorts någon individuell prövning om den enskilde läraren har den kompetens och erfarenhet som krävs för att fullgöra den enskilda ledningsuppgiften. Samtliga av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte författningarnas krav. I samtal med lärare framkommer att det hos vissa lärare finns en osäkerhet kring arbetet med särskilt stöd och upprättandet av åtgärdsprogram (se punkten särskilt stöd). Rektor uppger att delegationen kring beslutanderätten kommer att omarbetas.

Utredningen visar att rektor inte fattar beslut i enlighet med skolförordningens krav avseende svenska som andraspråk. Vidare framkommer att rektor inte försäkrat sig om att lärare som fått uppgiften att fatta beslut om åtgärdsprogram har tillräcklig kompetens och erfarenhet för detta uppdrag. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 10 § skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- De lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren i huvudsak ska bedriva.

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över skolenhetens samtliga personal. Av förteckningen framgår att nära nog samtliga lärare i grundskolan undervisar i ett eller flera ämnen som de saknar behörighet i. Exempelvis finns det elever i årskurs 7-8 som får undervisning av obehöriga lärare i svenska, svenska som andraspråk, matematik, biologi, fysik, kemi, geografi, historia, religion, samhällskunskap. Av förteckningen framgår att lärarna i vissa fall saknar examen helt och hållet eller har examen men undervisar i ämnen där de inte är behöriga. Det är anmärkningsvärt att eleverna i så hög utsträckning får undervisning av obehöriga lärare då Skolinspektionen år 2010 påtalade att skolan skulle vidta åtgärder för att skolans personal skulle ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedrev.

En majoritet av skolans elever läser efter kursplanen i svenska som andraspråk. Skolan har trots detta endast behöriga lärare i svenska som andraspråk i de yngre årskurserna. Representanter från elevhälsan uppger att avsaknaden av behöriga lärare i Svenska som andraspråk kan påverka skolans måluppfyllelse negativt.

I samtal med rektor framkommer att det på skolan inte finns tillräckligt mycket behörig personal och att man har som avsikt att utannonsera efter nya tjänster och genom fortbildning öka behörigheten.

Utredningen visar att personalen vid skolan i flera fall saknar utbildning för den undervisning de ska bedriva då lärare undervisar i ämnen där de inte är behöriga eftersom rektor inte prioriterar ämnesbehörighet i tjänstefördelningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa denna brist.

Författning

2 kap. 13 § skollagen, 33 § lagen (2011:190) om införande av skollagen, 2 kap 3 § 1985 års skollag

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Brandströmska skolan Nylöse måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

På skolan finns ett skolbibliotek i källarplan. Under Skolinspektionens besök var dörren till biblioteket låst. I biblioteket saknas IT-medier. I samtal med eleverna framkommer att de inte besöker skolbiblioteket. Några elever uppger att de inte vet om skolan har något skolbibliotek. En grupp elever framför att skolans bibliotek i princip aldrig används. I skolans verksamhetsredogörelse framför rektor att skolans bibliotek används i ringa omfattning men att eleverna använder kommunens bibliotek som ligger i närheten av skolan. Enligt rektor lånar även många klasser boklådor från detta bibliotek. Vidare framför rektor att skolbiblioteket är ett förbättringsområde som kommer att ses över. I samtal med eleverna framkommer att de i begränsad utsträckning besöker det kommunala biblioteket. De gånger de besöker det sker oftast efter skoltid. I samtal med huvudmannen framkommer att man kommer att se över frågan kring skolbiblioteket.

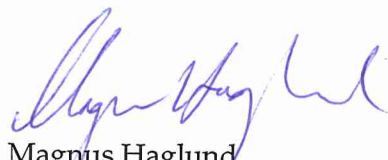
Av utredningen framgår att eleverna saknar tillgång till skolbibliotek. Syftet med tillgång till skolbibliotek är enligt skollagspropositionen att skolan i sitt pedagogiska uppdrag ska kunna utnyttja den gemensamma och ordnade resurs som ett skolbibliotek utgör till att stödja elevernas lärande. Skolinspektionen bedömer att bokvagnarna inte kan utgöra ett fullgott alternativ till ett skolbibliotek då biblioteket ska, utöver fack- och skönlitteratur, också omfatta informationsteknik och andra medier. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Linda Svensson och Susanna Åhgren.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Hamid Zafar
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).